

SUOMEN ROMANIYHDISTYS RY

Sitoutumaton, valtakunnallinen, perustettu 1967

Bahtalo phuuriba- vanhustyön projekti RAY

Au mensa IV -nuorisotyön projekti OKM

Toimisto sijaitsee Pasilassa: neuvonta ja asiantuntijapalvelut.

ROMANIT MAAILMASSA

- ✘ Suomessa asuu n.10-12000 romania. Ruotsissa asuu lisäksi n.3-4000 Suomen Romania. Edestakaista muuttoliikettä on paljon.
- ✘ Euroopassa asuu n.10 miljoonaa romania ja maailmassa 20 milj.
- ✘ Kaikkialla romaneita yhdistää kiertävään elämään perustuva historia, romanikieli, vähemmistöasema sekä puhtauteen, häveliäisyyteen ja vanhusten kunnioitukseen liittyvät tavat
- ✘ Romanikieli on sukua hindille ja sanskritille ja kielitutkimuksen perusteella romanien alkukotina pidetään Luoteis- / Pohjois-Intiaa.
- ✘ Romanit ovat lähtöisin Intiasta, vaikkeivät ole intialaisia. Nykyisen Euroopan alueelle he saapuivat 1100-luvulla

Romanit ja asuminen, Päivi Majaniemi Suomen
Romaniyhdistys ry

ROMANIT SUOMESSA

- ✘ Suomeen romanit saapuivat v. 1512 Ruotsin kautta
- ✘ Viranomaishistoria on vaihdellut torjunnasta hävitykseen, kontrollista assimilaatioon
- ✘ Vasta 1956-luvulla alettiin romanien asemaan tehdä merkittäviä parannuksia (Romaniasiain neuvottelukunta)
- ✘ Myös romanien oma järjestäytyminen ja kulttuurin avautuminen alkoi 60-luvulla, Suomen Romaniyhdistys
- ✘ Suomen romanien sosiaalisissa oloissa tapahtui merkittävä muutos 70-luvulla, jolloin romaneille avautui mahdollisuus kunnalliseen asumiseen, (1985 kiertävä elämä päättyy)
- ✘ Pysyvän asumisen myötä avautui myös mahdollisuus sosiaaliturvaan ja koko väestöä koskevaan koulutukseen

DE PATTI PHUURIDESKE – DOUVA HIN GOODJIBA ANNA KUNNIA VANHUKSELLE – SE ON VIISAUTTA

- ✘ Romanikulttuurin peruspilareita ovat:
- ✘ Vanhojen ihmisten kunnioittaminen – vanhuksilla on viisaus ja elämäkokemus –suullinen historia
- ✘ Häveliäisyyteen liittyvät tavat – määrittävät eri sukupuolten ja eri ikäisten välistä kanssakäymistä
- ✘ Puhtauteen liittyvät tavat – konkreettinen ja symbolinen/rituaalinen puhtauskäsitelmä – määrittävät esineisiin ja asioihin kohdistuvaa puhtautta sekä ryhmän sisäistä käytöstä ja hierarkiaa että korostavat tapojen ja kunnioituksen merkityksiä. Asiat ovat puhtaita tai likaisia paikasta tai tavoista riippuen
- ✘ Romanikulttuuri on yhteisöllistä ja kollektiivista

ROMANIEN ASUMINEN

- ✘ Erityisasuntolailla velvoitettiin kunnan asuttamaan romanit , tarjolla oli halpakorkoista lainaa asuntojen kunnostamiseen. Romanit saivat asuntolainaa, jonka valtio takasi. N.400 perhettä hankkia asunnon lainalla.
- ✘ Pääkaupunkiseudulla arvioidaan asuvan n.3000 romania, ja loput eri puolilla Suomea
- ✘ Suurin osa romaneista asuu kunnallisissa asunnoissa, mutta paikkakunnasta riippuen omistusasunnoissa.
- ✘ Asunnon saantiin vaikuttavat tekijät: sosio-ekonominen tilanne on heikko, työttömyysaste korkea sekä syrjintä yksityisellä puolella
- ✘ Monissa kunnissa toimii kaupunkityöryhmä, jossa on myös asuntoasioita käsitellään
- ✘ Romanikulttuurin erityispiirteet vaikuttavat asunnon vastaanottoon

ERITYISPIIRTEET

- ✘ Väistämisvelvollisuus: sukujen välinen vakava väkivaltainen yhteenotto, useimmiten tappo. Sen seurauksena tekijän suku muuttaa pois paikkakunnalta, jonka jälkeen suvut eivät voi enää kohdata samoilla paikoilla. Tämä vaikuttaa asuinpaikan valintaan.
- ✘ Muuttolupaa oli aiemmin tapana pyytää paikkakunnalla pidempään asuneilta romaneilta, nykyään osa romaneista estää muiden pääsyn liian lähelle.
- ✘ Romanien puhtaussääntöjen mukaan nuoremmat romanit eivät voi olla tai asua vanhempien romanien yläpuolella. Asuntoa toivotaan myös useimmiten 1.kerroksesta
- ✘ Lisäksi asuntojen huonejärjestelyissä on suvuista riippuen erilaisia toiveita, WC ja keittiön sijainti, keittiö ja makuuhuoneet, ei saunan alapuolella yms.
- ✘ Yleensä romanit pitävät asunnot hyvässä kunnossa, mutta valitettavan usein syrjäytyneet/huumeongelmaiset romanit eivät välitä vuokranmaksusta eivätkä siisteydestä.
- ✘ Yleisesti ottaen romanien asuntoasiat ovat hyvällä tolalla.

Romanit ja asuminen, Päivi Majaniemi Suomen
Romaniyhdistys ry

